

'Söz vermişsiniz, TTK'yı çıkarın'

TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı ve İSMMMO (İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası) Başkanı Yahya Arıkan, yaklaşık 50 yıllık Türk Ticaret Kanunu'nu (TTK) değiştiren tasarının Meclis'te olduğunu anımsatarak 60. hükümete yasa değişikliğini gündeme alması çağrısı yaptı.

Bütün ticari işletmelerin muhasebe düzeninde, uluslar arası standartlar ışığında hazırlanan Türkiye Muhasebe Standartları'nın esas alınmasını öngören tasarı, önceki yasama döneminde Meclis'e gelmiş bazı maddeleri görüşülmüştü. Tasarının Meclis Genel Kurulu'na gelmiş olması nedeniyle teklif verilmesi durumunda kadük kalmayacağını belirten Yahya Arıkan, seçimden önce de Başbakan Recep Tayip Erdoğan'ın yasayı çıkarma, CHP lideri Deniz Baykal'ın da destek verme yönünde söz verdiğini dile getirdi. 7 yıllık bir uğraşın ardından hazırlanan ve önceki yasama döneminde Adalet Komisyonu'ndan sonra Meclis'e gelen Türk Ticaret Kanunu tasarısı; Türk işletmelerini uluslar arası rekabete hazırlayacak düzenlemeler içeriyor. Bilançoların okunmayan küçük yerel gazetelerde yayımlanması yerine internet sitelerinde açıklanmasını öngören yasa tasarısı, özetle; hem şirketlerin küçük pay sahiplerini hem de tüketiciyi koruyacak.

Tasarının kadük olmaması için 60. hükümetin konuyu ele alması gerektiğini kaydeden TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı ve İSMMMO Başkanı Arıkan şunları vurguladı: "Türk Ticaret Kanunu'nun güncellenmesi Türkiye'nin ticari yaşamını ve bütün işletmeleri yakından ilgilendirmektedir. Türkiye'nin uluslar arası standartlarda mali denetim ve şeffaflığa kavuşması için 7 yıl kadar uğraş verilen tasarının daha fazla ertelenmemesi, çöpe atılmaması gerekir. 60. hükümetten en öncelikle beklentimiz budur. Hükümet daha gerek iş dünyası gerek muhasebe camiasının, onlarca örgütün üzerinde uzlaştığı tasarıya sahip çıkması zorunludur."

60. hükümeti, sosyal güvenlikte tek çatı, kayıt dışını önlemek üzere vergi reformunu ivedilikle ele almaya çağırarak Arıkan, TTK tasarısının ticari yaşam için büyük önemi olduğunu vurguladı.

Ticari yaşam yeniden şekillenecek

TTK tasarısına göre, ticari işletmelerin muhasebe düzeninde uluslar arası finansal raporlama standartları ışığında hazırlanan Türkiye Muhasebe Standartları esas alınacak. Denetimle ilgili bölümler incelendiğinde ise mevcut kanunda yer alan murakıplık müessesesi kaldırılıyor. Şirketlerin ölçeğine göre bağımsız denetim kuruluşları SMMM ve YMM tarafından denetlenmesi gerekiyor. Denetçi belirli bir süre sonunda rotasyona tabi oluyor ve vergi danışmanlığı hariç başka hizmet sunamıyor. Aynı tasarıya göre, anonim ortaklık ve şirketler topluluğu mali tabloları ve yıllık raporu denetçi tarafından denetlenecek, bu denetimden geçmeyen mali tablolar ve yıllık rapor düzenlenmemiş hükmünde olacak. Tablo ve raporlarda denetim sonrasında yapılan değişikliklerin de denetçinin onayına sunulması gerekiyor.

Profesyonel yönetimler ve şeffaflık

Denetim raporunda; yönetim kurulunun yasalara uygun hareket edip etmediği, şirketin varlığını tehdit eden olguların bulunup bulunmadığı, ticari defterlerin hukuka uygunluğu, finansal tabloların ve yıllık raporun dürüstlük ve şeffaflık ilkesine uygunluğu saptanacak ve belirtilecek. Bu düzenlemeler denetçi görüşünü önemli kılarken bu görüşün olumsuz olması yönetim kurullarının istifasıyla da sonuçlanabilecek. Şeffaf ve kurumsal ticaret düzeninin sağlanması, AB, Basel II düzenlemelerine uyum için kurumsal yönetim, etkin denetim ve risk yönetimine ilişkin hükümler Türkiye'nin ticaret yaşamında yeni bir dönem anlamına geliyor.

Uluslar arası muhasebe standartlarının oturtulmasıyla ticaret, endüstri, hizmet, sermaye, finans piyasalarında Türk işletmelerinin güvenilir ve şeffaf olmasını sağlayacak tasarıda öngörülen düzenlemelerden bazıları şöyle;

- Ticari defterler elektronik ortamda tutulacak. Şirketlerle ilgili her türlü belge elektronik ortamda saklanacak.

- Gerçek ve tüzel kişiler, ticari defterlerini, finansal tablolarını TMSK (Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu) tarafından yayınlanan standartlar, ilkelere göre düzenleyecek.

-Yönetim kurulu üyelerinin en az yarısı ve tüzel kişi adına tescil ve ilan edilen kişinin ve tek üyeli yönetim kurulunda bu üyenin yüksek öğrenim görmüş olması zorunluluğu olacak.

- Online olarak yönetim kurulu toplantılarına katılma ve oy verme imkanı olacak.

- TOBB bünyesinde elektronik sicil bilgi bankası kurulacak.

- Modern şirketler hukukuna uygun olarak pay sahipliği haklarının listesi zenginleştiriliyor.

- Yönetim kurulu üyelerinin sorumluluğuna ilişkin olarak üyelerin sorumluluklarındaki farklıları esas alacak farklılaştırılmış müteselsil sorumluluk geliyor.

- Şirketler topluluğu hakim (ana) ve bağlı (yavru) şirketler ve bunların denetimi hakkında ayrıntılı düzenlemeler yapılacak

- Artık anonim şirketler ve şirketler topluluğu ile limited şirketlerin finansal tabloları uluslar arası standartlara göre düzenlenecek.

- 1957 yılında uygulamaya giren yasanın 50 yıllık uygulamasında zaman zaman küçük değişiklikler yapılsa da günün ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak kalan mevcut TTK pek çok uyumsuzluğun yargıya taşınmasına neden olurken yeni tasarı buna bir son verecek.

- Tasarının zorunlu hedefi; Türk işletmelerinin uluslar arası ticaret, endüstri, hizmet, sermaye ve finans piyasalarının sürdürülebilir rekabet gücüne haiz güvenilir aktörleri olmaları. Şeffaflık konusunda AB müktesebatı ile uyum sağlanması. Gerek halka açık olmayan şirketlerin para toplaması gerekse şirket yönetimi ve yakınlar gibi hakim ortakların usulsüz borçlanmaları nedeniyle yakın tarihte yaşanan skandallar son bulacak. 15 yıl içinde 10 banka üzerinden 30 milyar doların buharlaşmasından hareketle söz konusu tasarı şeffaflık, mali denetimi yüceltiyor.